

เอกสารผลงาน

**การดำเนินงานโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติด
จังหวัดเชียงใหม่**

โดย

**นายไพยม อภัยสุวรรณ
นักวิชาการแรงงาน 6 ว**

**ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 7 ว
สำนักงานแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน**

คำนำ

คณะรัฐมนตรี โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี มีมติให้ประกาศสงครามกับยาเสพติด ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ ซึ่งมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด เข้าไปสู่เยาวชน ชุมชนในสถานประกอบการอย่างแพร่หลาย อันเป็นการทำลายอนาคตของเยาวชน ทำลายด้าน เศรษฐกิจ สังคม โดยรวมของประเทศ ซึ่งแหล่งผลิตและแหล่งจำหน่ายยาเสพติดมีพื้นที่ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นระยะทางประมาณ ๔๙๘ กิโลเมตรและตามแนวพื้นที่ชายแดนเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเส้นทางลำเลียงของขบวนการค้ายาเสพติดเพื่อไปสู่จังหวัดอื่น โดยที่ในส่วน of สถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในระบบของกระทรวงแรงงาน จำนวน ๖,๓๐๐ กว่าแห่ง มีลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ๑๒๖,๐๐๐ คน ซึ่งลูกจ้างในสถานประกอบการก็คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมือง ในหมู่บ้าน และอำเภอต่าง ๆ กระจายใน ๒๒ อำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ ซึ่งบางอำเภอเป็นแหล่งการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ถือเป็นพื้นที่รุนแรง จำนวน ๑๕ อำเภอ ทั้งอำเภอชายแดน และอำเภอชั้นในของตัวเมือง แต่เดิมนั้นสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโครงการ โรงงานสีขาวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๖ คิดเป็นเพียงร้อยละ ๒ ของสถานประกอบการในระบบ ทั้งหมด ซึ่งสาเหตุที่ไม่สามารถดำเนินการได้เป็นจำนวนมากเนื่องจากมีภารกิจอื่นขาดอัตราเจ้าหน้าที่และงบประมาณดำเนินการ

จากสภาพปัญหาและนโยบายทั้งของกระทรวงแรงงานและของรัฐบาลที่ต้องการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นจังหวัดปลอดยาเสพติด เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้ทุกพื้นที่และทุกจังหวัดปลอดจากยาเสพติดหรือสามารถเอาชนะยาเสพติดภายในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๖ จังหวัดเชียงใหม่เห็นว่าสถานประกอบการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๕๐ คน เป็นต้นไปที่เป็นสถานประกอบการในระบบของกระทรวงแรงงานยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โครงการ โรงงานสีขาวควรที่จะดำเนินการให้เป็นสถานประกอบการปลอด ยาเสพติดตามที่กำหนดที่รัฐบาลได้กำหนด ซึ่งมีสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๕๐ คน ขึ้นไป อีกจำนวน ๒๙๙ แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๑๕ อำเภอ จึงมอบหมายให้สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ไปหาแนวทางและวิธีดำเนินการโดยประสานกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับอำเภอ ในท้องที่ตั้ง of สถานประกอบการ ดำรวจจรจังหวัด ดำเนินการให้สถานประกอบการดังกล่าว เป็นสถานประกอบการปลอดยาเสพติด ให้ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๖ จากการดำเนินงานโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ที่ผ่านมาตามนโยบายของรัฐบาล

นโยบายกระทรวงแรงงาน และนโยบายของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ต้องการให้สถานประกอบการ และลูกจ้างผู้ใช้แรงงานได้ปลอดจากยาเสพติดทุกชนิด เพื่อผลประโยชน์ของครอบครัว ชุมชน สังคม เศรษฐกิจและการแข่งขันทางการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ จากกรณีดังกล่าว เพื่อนำผลการดำเนินการโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติดมาประเมินผลวิเคราะห์ผลกระทบ ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษา และเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในอนาคตต่อไป

นายไพยม อภัยสุวรรณ

มกราคม 2547

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1

1.1	สภาพปัญหายาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่	1
1.2	ความเป็นมาการดำเนินโครงการ	2
1.3	ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	4
1.4	วัตถุประสงค์การศึกษาโครงการ	6
1.5	ขอบเขตการศึกษาโครงการ	8

บทที่ 2 ความหมายยาเสพติดและการบำบัดรักษา 10

บทที่ 3 การดำเนินโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติด
ของสำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ 13

3.1	แนวทางการดำเนินโครงการ	14
3.2	ขั้นตอนและวิธีดำเนินโครงการ	16
3.3	ผลการดำเนินงานโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่	18

บทที่ 4 สรุปผลการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะ

4.1	สรุปผลการดำเนินโครงการ	32
4.2	ประโยชน์ของโครงการที่เกิดกับกลุ่มผู้ใช้แรงงาน	38
4.3	ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ	39

บรรณานุกรม

ภาคผนวก 1	ตัวอย่างโครงการสถานประกอบการปลอดยาเสพติดจังหวัด	
ภาคผนวก 2	คู่มือหัวหน้าสำหรับป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ	
ภาคผนวก 3	สาระสำคัญประกาศออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปราม ยาเสพติด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543	
ภาคผนวก 4	ตัวอย่างนโยบายป้องกัน และปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	
ภาคผนวก 5	แหล่งบำบัดและช่วยเหลือผู้เสพ/ติดยาเสพติด	